

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/56/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121298409
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:6121298409.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX/XX, D., zastúpená JUDr. Bc. Filip Balla, advokát, Hlavná 24, Košice, proti žalovanej E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, D., zastúpená Mgr. Jurajom Berežným, advokátom so sídlom Centrálna 2/38, Svidník, o zaplatenie 1.067,12 eur s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 11.05.2022 č.k. 2C 21/2021-53, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalobkyňu uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX a LV č. XXXX, kat. úz. D. s tým, že na pozemku C KN XXXX/XX sa nachádza bytový dom, súčasťou ktorého je aj byt a nebytový priestor, ktorých je žalovaná výlučnou vlastníčkou. Na ďalšom pozemku sa nachádza účelová komunikácia a zeleň vrátane parkovacích miest, ktoré sú v čiastočnom užívaní žalovanej. Podľa žalobkyne žalovaná užíva časti týchto nehnuteľností bez právneho dôvodu a za užívanie dotknutých nehnuteľností jej neplatí žiadne nájomné, čím sa na jej úkor bezdôvodne obohacuje. Podanou žalobou si tak uplatňuje zaplatenie peňažného nároku za vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 14.04.2019 do 14.04.2021. Súd prvej inštancie vec správne posúdil podľa § 60, 77 ods. 1 CSP a § 19 a § 23 zákona č. 182/1993 Zb. Uviedol, že v dvojstranných právnych vzťahoch, v ktorých účastníci konania stoja so svojimi návrhmi proti sebe, sa hovorí o vecnej legitímácii aktívnej alebo pasívnej. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že niekto, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotného oprávnenia alebo o ktorom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, nie je nositeľom hmotného práva, o ktoré v konaní ide. Podľa súdu prvej inštancie s vlastníctvom bytov je nerozlučne spojené tiež spoluvlastnícke alebo iné spoločné právo k pozemku, na ktorom je nehnuteľnosť postavená a z toho dôvodu jednotliví vlastníci bytov predstavujú podľa § 77 CSP nerozlučné procesné spoločenstvo. Pokiaľ sa na konaní nezúčastnia všetci nerozluční spoluvlastníci, súd nemôže návrhu vyhovieť pre nedostatok vecnej pasívnej legitímácie z hmotného práva, a preto žalobu zamietol. O trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa, ktorá navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Má za to, že súd prvej inštancie vec

nesprávne právne posúdil, keď nesprávne stotožnil obsah pojmu nerozlučné spojenie vlastníctva bytu so spoluvlastníctvom alebo iným spoločným právom k pozemku použitého zákonodarcom v § 13 ods. 1 a § 23 ods. 1 Zákona o vlastníctve bytov s procesným inštitútom nerozlučného spoločenstva podľa § 77 CSP, ktoré má podľa jej názoru odlišný obsah. Súd prvej inštancie opomenul, že uvedené ustanovenia zákona o vlastníctve bytov sa vzťahujú na pozemky, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve vlastníkov bytov a na ktoré sa aplikuje špecifický režim akcesority podľa zákona o vlastníctve bytov, ale pozemky, ktoré žalovaná užíva bez právneho dôvodu, sú vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. Nerozlučné spoločenstvo vzniká z povahy veci vždy tam, kde sa rozhodnutie v tejto veci musí vzťahovať na všetky subjekty tvoriace procesné spoločenstvo na jednej strane. V prejednávanej veci je zrejmé, že právne postavenie vlastníkov bytov v bytovom dome v prejednávanej veci nenapĺňa zákonnú definíciu nerozlučného spoločenstva. Výrok o povinnosti žalovanej sa nemusí vzťahovať na ostatných vlastníkov bytov v dotknutom bytovom dome. Žalobkyňa sa totiž môže rozhodnúť, voči ktorým subjektom uplatní svoje samostatné hmotnoprávne nároky z titulu bezdôvodného obohatenia, keďže niektorí vlastníci bytov v dotknutom bytovom dome mohli žalobkyňu bezdôvodne obohatenie dobrovoľne vydať, prípadne niektorí vlastníci bytov mohli so žalobkyňou uzatvoriť nájomnú zmluvu a zabezpečiť si tak právny titul užívania majetku vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. Vyššie uvedené právne vzťahy s ostatnými vlastníkmi bytov teda nie sú predmetom prejednávanej veci. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je samostatným nárokom voči žalovanej, ktorý môže žalobkyňa uplatňovať samostatne voči ktorémukoľvek subjektu, ktorý sa bezdôvodne obohacujúce na jej úkor. Súd prvej inštancie sa s touto argumentáciou zásadného významu pre rozhodnutie vo veci kvalifikovane nevyssporiadal, rozsudok sa javí ako povrchný a arbitrárny, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konajúci súd tak porušil právo žalobkyne na spravodlivý proces, keďže sa v rozsudku nevyssporiadal s jej argumentáciou majúcou zásadný význam pre rozhodnutie o veci. Na základe týchto dôvodov navrhla žalobkyňa podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalovaná navrhla rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny a uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania. Podľa jej názoru je rozhodnutie súdu prvej inštancie správne a zákonné v rozsahu všetkých jeho výrokov. Súd prvej inštancie správne posúdil prejednanú vec, pričom nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces ako to žalobkyňa tvrdí. Ak žalobkyňa uvádza, že súd prvej inštancie nevykonala navrhnuté dôkazy – výsluch žalovanej, v danom prípade vykonanie navrhnutého dôkazu by nebolo hospodárne, nakoľko žalovaná sa dlhodobo zdržiava v zahraničí a navyše vykonanie navrhovaného dôkazu nebolo potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností ohľadom prejednávanej veci.

5. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení z 31.08.2022 uviedla, že žalovaná vo svojom vyjadrení nekonkretizuje právne a skutkové tvrdenia, ktoré by boli spôsobilé vyvrátiť jej argumentáciu obsiahnutú v odvolaní, na ktorej zotrváva.

6. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 378 a nasl. zákona č. 160/2015 Zb. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne opodstatnené nie je.

7. V odvolacom konaní vyplýva z dispozičnej zásady, že odvolací súd prejedná vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov a rozhodnutí súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

8. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Miera dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane

rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

9. K námietke o nesprávnom právnym posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/7/2010).

10. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností súd prvej inštancie vyvodil aj správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré odkazuje a na zdôraznenie vecnej správnosti v súvislosti s odvolacími námietkami strán dopĺňa uvedené.

11. Podanou žalobou sa žalobkyňa vo vzťahu k žalovanej domáha zaplata peňažného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie posledných dvoch rokov a to konkrétne od 14.04.2019 do 14.04.2021 argumentujúc tým, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, kat. úz. D., keď na pozemku C KN XXXX/XX sa nachádza bytový dom, ktorého súčasťou je aj byt a nebytový priestor, ktorých je žalovaná výlučnou vlastníčkou a na pozemku C KN XXXX/XX sa nachádza účelová komunikácia a zeleň vrátane parkovacích miest, ktoré sú v pomere 9948/55787 v čiastočnom užívaní žalovanej, keďže jej byt a nebytový priestor sa nachádzajú práve v bytovom dome postavenom na parcele C KN XXXX/XX.

12. Podľa § 60 CSP, stranami sú žalobca a žalovaný.

13. Podľa § 77 ods. 1 CSP, nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že rozsudok sa musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných.

14. Ak na jednej strane sporu vystupuje viac subjektov, ide o procesné spoločenstvo a teda o tzv. subjektívnej kumulácii v civilnom procese. Táto môže vzniknúť už podaním žaloby, keď žalobu podá viac subjektov na strane žalobcu alebo žalobca v žalobe žaluje viac subjektov na strane žalovaného. Civilný sporový poriadok definuje nerozlučné spoločenstvo ako procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný, pričom procesný úkon jedného z nich platí aj pre ostatných. Konsenzus nerozlučných spoločníkov je vyžadovaný aj v prípade zmeny žaloby, späťvzatia žaloby, vzdania sa nároku a uzavretia zmluvy. V prípadoch tzv. nedielnych záväzkov podľa hmotného práva pôjde vždy o procesné spoločenstvo nerozlučné. Treba zároveň konštatovať, že ak ide o nútené procesné spoločenstvo, teda o takú procesnú situáciu, keď hmotnoprávna úprava vyžaduje existenciu procesného spoločenstva na úspech v konaní, pôjde vždy o spoločenstvo nerozlučné.

15. Charakter procesného spoločenstva je determinovaný charakterom predmetu konania, teda hmotnoprávnou úpravou. O nerozlučné spoločenstvo ide vtedy, ak povaha predmetu sporu neumožňuje, aby ten bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému zo spoločníkov (do pozornosti Ústavný súd SR sp. zn. II. ÚS 375/2019).

16. Ako už bolo spomínané, o nútené procesné spoločenstvo ide vtedy, keď hmotnoprávna vecná legitímácia svedčí v spore viacerým subjektom a teda ak je z hľadiska hmotného práva potrebné a nevyhnutné, aby žalobu uplatnilo viacero subjektov spoločne alebo ak je pre úspech v spore nevyhnutné žalovať viacero subjektov. Uvedené platí aj pri nárokoch podľa zákona č. 182/1993 Zb.

o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Ak súd zistí, že nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov právneho vzťahu, žalobu zamietne.

17. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 182/1993 Zb. v znení neskorších predpisov, o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu a príslušenstvo sú v spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. S prevodom alebo prechodom vlastníctva bytu a nebytového priestoru v dome prechádza aj spoluvlastníctvo spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a príslušenstva, ako aj spoluvlastnícke alebo iné spoločné práva k pozemku, prípadne ďalšie práva a povinnosti spojené s vlastníctvom bytu a nebytového priestoru v dome.

18. Podľa § 23 ods. 1 citovaného zákona, s vlastníctvom bytu alebo nebytového domu v priestore v dome je nerozlučne spojené aj spoluvlastníctvo alebo iné spoločné právo k pozemku, na ktorom je dom postavený a k príslušnému pozemku. Ak je vlastníkom domu aj vlastníkom pozemku, musí previesť zmluvou o prevode vlastníctva bytu na vlastníka bytu alebo nebytového priestoru v dome aj príslušný spoluvlastnícky podiel na pozemku a na príslušnom pozemku.

19. Zákon v citovanom ustanovení § 19 priamo vymedzuje vlastnícky vzťah všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome voči spoločným častiam, spoločným zariadeniam a príslušenstvu. Určuje, že tieto sú v spoluvlastníctve všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Citovaný právny predpis zároveň určuje spôsob vymedzenia veľkosti spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach domu, spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve, na pozemku zastavanom domom a na príslušnom pozemku, a to ako podiel podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru k úhrnu podlahových plôch všetkých bytov a nebytových priestorov v dome, pričom vymedzenie veľkosti tohto spoluvlastníckeho podielu, ich určenie a popis, je podľa § 5 tohto zákona podstatnou náležitosťou zmluvy o prevode vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome. Ako už bolo spomínané, s prevodom alebo prechodom vlastníctva bytu a nebytového priestoru v dome prechádza na nadobúdateľa aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach domu, spoločných zariadeniach domu a príslušenstve, ako aj spoluvlastnícke alebo iné spoločné práva k pozemku, prípadne ďalšie práva a povinnosti spojené s vlastníctvom bytu a nebytového priestoru. Pozemkom v zmysle § 13 ods. 2 citovaného zákona, ku ktorému sa spoluvlastníci nemôžu dožadovať zrušenia spoluvlastníctva podľa Občianskeho zákonníka, treba rozumieť nielen pozemok zastavaný bytovým domom, ale aj príslušný pozemok (R 26/2007). Uvedený zákon priamo neobsahuje vymedzenie pojmu „príslušný pozemok“ a na účely tohto zákona sa ním rozumejú oplotené záhrady a stavby, najmä oplotenia, prístrešky a oplotené nádvorcia, ktoré sa nachádzajú na pozemku patriacom k domu.

20. Ust. § 23 Zákona o vlastníctve bytov rieši otázku práv vlastníkov domov, bytov a nebytových priestorov k pozemkom, na ktorých je dom s bytmi, resp. nebytovými priestormi postavený, ako aj k príslušným pozemkom. Ods. 5 § 23 citovaného zákona rieši situáciu, keď vlastníkom bytového domu nemôže nadobudnúť vlastníctvo k pozemkom, na ktorých je bytový dom postavený alebo k príslušným pozemkom v zmysle § 23 ods. 2 a 4 tohto zákona. Na to, aby mohol vlastníkom domu, ako aj následne vlastníci jednotlivých bytov a nebytových priestorov plnohodnotne vykonávať svoje vlastnícke právo, zákonodarca ust. § 23 ods. 5 ustanovil, že na pozemkoch, na ktorých je postavený bytový dom, resp. na príslušných pozemkoch, ktoré nie sú vo vlastníctve vlastníka domu, sa zriaďuje vecné bremeno priamo zo zákona.

21. Zákonom o vlastníctve bytov a nebytových priestorov bol do právneho poriadku SR zavedený (na účely tohto zákona) inštitút tzv. akcesorického (vedľajšieho) spoluvlastníctva. Ide o inštitút, v rámci ktorého s vlastníckym právom k jednej veci (bytu alebo nebytového priestoru) je neoddeliteľne funkčne spojené spoluvlastníctvo k ďalšej veci a nehnuteľnosti, a to k spoločným častiam a spoločným zariadeniam domu (ktorý ako predmet právnych vzťahov vznikom vlastníctva bytov a nebytových priestorov nezaniká) a k pozemku – zastavanému aj príslušnému, pričom jednotlivé nehnuteľnosti patriace samostatným vlastníkom a nehnuteľnosti v ich spoluvlastníctve vytvárajú účelový celok (bytový dom s bytmi a nebytovými priestormi spolu s pozemkom) a ich samostatné užívanie nie je z povahy veci dosť dobre možné. Základom akcesorického spoluvlastníctva je to, že rozhodujúci je účel jeho využitia, ktorý musí byť zachovaný po celé obdobie trvania dôvodu existencie tohto spoluvlastníctva. Základným rysom akcesorického spoluvlastníctva je, že podiel na veci v takomto spoluvlastníctve nemožno prevádzať samostatne, ale len spoločne a neoddeliteľne so samostatnou vecou. Rovnaké pravidlo platí aj na

prechody vlastníckeho práva k veci a tiež pre jej zaťaženie (záložným právom), (do pozornosti rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo 203/2015).

22. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že v zmysle záverov plynúcich z už spomínaných ust. § 19 a § 23 zákona č. 182/1993 Zb. v znení neskorších predpisov, je nepochybne zrejmé, že s vlastníctvom jednotlivých bytov a nebytových priestorov v príslušnom bytovom dome je nerozlučne spojené aj spoluvlastníctvo alebo iné spoločné práva aj k pozemku, na ktorom je táto nehnuteľnosť postavená. Z daného dôvodu jednotliví vlastníci bytov tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo v danom type súdneho sporu. Vychádzajúc zo spomínaného účelu zákona o vlastníctve bytov, nie je žiaden dôvod, pre ktorý by tento záver nemal byť aplikovaný aj pre riešenie prípadov, v ktorých vlastní bytu alebo nebytového priestoru nie je zároveň vlastníkom pozemku, na ktorom je bytový dom postavený, resp. pozemku príslušného. Ako už odvolací súd vyššie uviedol, podľa predpokladov Zákona o vlastníctve bytov, s vlastníckym právom k jednej veci je neoddeliteľne funkčne spojené spoluvlastníctvo k ďalšej nehnuteľnosti, ktoré vytvárajú jeden účelový celok a tomuto záveru zodpovedá aj súdom prvej inštancie správne právne vyhodnotená existencia nerozlučného procesného spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov v danom bytovom dome. Pokiaľ súd prvej inštancie z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie strán žalobu zamietol, jeho rozhodnutie je vecne správne.

23. Za situácie, že správne výroku rozhodnutia o veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania strán sporu, odvolací súd so zreteľom na všetky uvádzané dôvody rozsudok potvrdil postupom podľa § 387 CSP.

24. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Podľa výsledku odvolacieho konania žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).